

Samenvatting

De gemeente besluit deel te nemen aan de ontwikkeling van het eerste deel van het warmtenet (proof-of-concept) als onderdeel van het Warmtenet Zuid-Limburg (WZL) in Zuid-Geleen en gaat de Ontwikkelovereenkomst WZL Fase 3 aan. Deelname vanuit Maastricht is noodzakelijk omdat 1) diverse studies hebben uitgewezen dat een warmtenet (of stadsverwarming) het beste alternatief is voor aardgas, in tegenstelling tot een (individuele) all-electric oplossing, 2) binnen de gemeente Maastricht onvoldoende restwarmte aanwezig is om alle gebouwen van warmte te voorzien, en 3) de kosten die gemaakt moeten worden om de bestaande (oudere) gebouwen geschikt te maken voor een all-electric oplossing hoog zijn. Door deelname aan het WZL-project worden de publieke belangen (betaalbaarheid, betrouwbaarheid/leveringszekerheid en duurzaamheid) beter geborgd. Aanvullend levert deelname aan het WZL-project meer inzicht/kennis en ervaring op in de ontwikkeling van een warmtenet en draagt op grote schaal bij aan de klimaatdoelstellingen voor 2030 en 2050.

Beslispunten

1. Binnen de kaders van het Projectplan WZL fase 3, de Ontwikkelovereenkomst WZL fase 3, de Notitie Kostenverdeling WZL fase 3 en de Oplegnotitie besluitvorming gemeenten WZL fase 3, deel te nemen aan fase 3 van het regionaal project 'Warmtenet Zuid-Limburg' en de Ontwikkelovereenkomst WZL Fase 3 aan te gaan en de portefeuillehouder te mandateren de Ontwikkelovereenkomst WZL Fase 3 te ondertekenen;
2. De portefeuillehouder te mandateren voor het aanbrengen van wijzigingen van ondergeschikt belang in voorliggende Ontwikkelovereenkomst WZL Fase 3 en deze (gewijzigde) Ontwikkelovereenkomst aan te gaan;
3. De portefeuillehouder namens het college van B&W af te vaardigen in de stuurgroep, waarbij aan portefeuillehouder mandaat wordt verleend om namens het college van B&W in de stuurgroep besluiten te mogen nemen binnen de gestelde kaders van Fase 3;
4. De Teammanager Economische en Duurzame ontwikkeling van de gemeente Sittard-Geleen voor de duur van de Ontwikkelovereenkomst mandaat en volmacht te verstrekken om de gemeente Maastricht, in de rol van opdrachtgever, penvoerder voor subsidies en/of budgethouder, en mede namens haar, met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving, verplichtingen aan te gaan en/of uitgaven te doen indien en voor zover deze in lijn zijn met voorliggend projectplan en passen binnen de ontwikkelbegroting, met dien verstande dat er geen financiële verplichtingen worden aangegaan na het einde van fase 3.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 23 mei 2024:

Conform.

Collegevoorstel

1. Aanleiding

Gemeenten hebben de regierol om de gebouwde omgeving in 2050 aardgasvrij te maken. Een goed alternatief voor aardgas is verwarming met een warmtenet. De restwarmte van de bedrijven op het Chemelot-complex vormt een bovengemeentelijke warmtebron, waarmee 25 tot 45% van de gebouwde omgeving in Zuid-Limburg kan worden verwarmd.

De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Sittard-Geleen, Stein, de provincie Limburg en Enpuls Warmte Infra (“Enpuls”) doen als publieke partijen samen onderzoek naar de haalbaarheid van het aanleggen van een regionaal duurzaam warmtenet. In januari 2023 startte hiervoor het project Warmtenet Zuid-Limburg (“WZL”), waarbij partijen onderzoek deden naar mogelijke samenwerkingsvormen en samenwerkingspartners voor de realisatie van een regionaal warmtenet (Fase 1). Vanaf oktober 2023 werken de partijen toe naar concrete afspraken voor een Ontwikkelovereenkomst voor het eerste gedeelte van een regionaal warmtenet (Fase 2). Over deelname aan deze fase heeft uw college op 26 september 2023 besloten. De Ontwikkelovereenkomst voor Fase 3 is gericht op het ontwerpen en uitwerken van een pilot met een eerste gedeelte van het regionale warmtenet (“Proof of Concept”), waarmee de haalbaarheid van een regionaal warmtenet wordt aangetoond. In het Projectplan is beschreven wat hiervoor in Fase 3 wordt gedaan.

Op basis van de documenten in de bijlagen heeft de stuurgroep WZL op 24 april 2024 positief besloten op het voorstel tot deelname aan Fase 3 WZL. Om het besluit van de stuurgroep door iedere organisatie afzonderlijk te laten bekrachtigen, wordt deze nota aan uw college voorgelegd. Hierover gaat dit voorstel.

2. Context

In het landelijk Klimaatakkoord (2019) hebben de gemeenten de regierol gekregen om met een wijkgerichte aanpak de gebouwde omgeving aardgasvrij te maken richting 2050.

Vanuit deze regierol zijn gemeenten verplicht een Transitievisie Warmte en gedetailleerde wijkuitvoeringsplannen op te stellen waarin zij de route bepalen om uiteindelijk in 2050 aardgasvrij te zijn. In de Transitievisie Warmte 1.0, vastgesteld door de gemeenteraad in 2021, zet Maastricht voor de periode tot 2030 onder andere in op warmtenetten. Dit omdat uit onderzoeken is gebleken dat voor warmtenetten unieke kansen liggen op hergebruik van de restwarmte afkomstig van Chemelot. In oktober 2022 heeft de Minister van Energie en Klimaat het besluit genomen dat (nieuwe) warmtenetten alleen mogen worden gegund aan warmtebedrijven die voor een infrastructuur. Dit besluit staat in het wetsontwerp voor de Wet collectieve warmte.

In het Uitvoeringsprogramma energie- en warmtetransitie 2023-2026, vastgesteld door uw college op 14 maart 2023, is deelname aan het onderzoek naar een regionaal warmtenet een van de inspanningen om de gebouwde omgeving aardgasvrij te maken. Het onderhavige voorstel ziet op voortzetting van dit beleid.

3. Gewenste situatie

Om klimaatneutraliteit in 2050 te bereiken is de landelijke doelstelling 500.000 nieuwe aansluitingen op een warmtenet in de bestaande bouw in 2030. In de Transitievisie Warmte 1.0 heeft onze gemeente voor 2030 de ambitie van 12.000 nieuwe aansluitingen op een warmtenet opgenomen. Het regionale warmtenet kan op grote schaal bijdragen aan de klimaatdoelstellingen voor 2030 en 2050, en de daarvoor benodigde aansluitingen van woningen op een warmtenet in Zuid-Limburg. Door deelname aan Fase 3 van WZL draagt Maastricht bij aan de ontwikkeling van een pilot die inzicht moet geven over de haalbaarheid van een regionaal warmtenet.

Het belangrijkste doel van Fase 3 van WZL is het komen tot een business case voor een eerste gedeelte van het warmtenet op basis van een acceptabel aanbod (voor zowel particuliere kleinverbruikers als overige eindverbruikers) en een maatschappelijk rendement (“Proof of Concept”), waarmee de haalbaarheid van een regionaal warmtenet kan worden aangetoond. Als locatie voor de eerste ontwikkeling is gekozen voor Zuid Geleen. Dit gebied ligt dicht bij Chemelot, waardoor het risico op de aanleg van een te grote warmtenetleiding in relatie tot een onzekere afname (het risico van “overdimensionering”) beperkt is. In Zuid Geleen zijn voldoende grote afnemers (zoals woningcorporaties, (MKB-)bedrijven, maatschappelijk vastgoed), maar ook particuliere woningeigenaren aanwezig om de haalbaarheid van een warmtenet aan te kunnen tonen. Het eerste gedeelte van het warmtenet wordt pas in Fase 4 van WZL gerealiseerd, indien de doelstellingen van Fase 3 wordt gehaald. Het op te richten warmtebedrijf (Fase 4) zal pas in andere gebieden in de regio warmtenetten gaan ontwikkelen na succesvolle realisatie van het eerste gedeelte van het warmtenet.

Voor de realisatie van de Proof of Concept zijn de gemeente Sittard-Geleen, Provincie Limburg en Enpuls de belangrijkste ontwikkelpartners. Zij leveren de grootste financiële bijdrage en personele capaciteit aan Fase 3. Van de andere partners wordt een veel kleinere bijdrage gevraagd,. Alle partners hebben namelijk baat bij de ervaringen en inzichten van de Proof of Concept en het voorwerk dat in Fase 3 wordt gedaan met betrekking tot het regionale warmtenet en de oprichting van een warmtebedrijf.

Het besluit over deelname aan Fase 3 van WZL gaat over de ontwikkelfase, waarbij een financiële bijdrage en personele capaciteit wordt gevraagd die vanuit het beschikbare budget voor het Uitvoeringsprogramma energie- en warmtetransitie 2023-2026 kan worden ingevuld. Het risico voor de gemeente is beperkt tot de gevraagde financiële bijdrage. Met het besluit om deel te nemen aan Fase 3 verbindt de gemeente zich uitsluitend aan Fase 3 en de afspraken die worden gemaakt over het proces richting Fase 4. De gemeente verbindt zich niet aan het deelnemen aan Fase 4 (en verder) en/of het toetreden tot en/of het exploiteren van een warmtebedrijf.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

De realisatie van WZL draagt significant bij aan de vermindering van de CO₂-uitstoot. Met de beschikbare restwarmte van Chemelot kan 25 tot 45% van de volledige woningvoorraad in Zuid-Limburg worden verwarmd. Door aansluiting op een warmtenet wordt voor deze woningen geen aardgas meer gebruikt. Hierdoor wordt een bijdrage geleverd aan de klimaatdoelstellingen en de warmtetransitie van de betreffende gemeenten.

5. Effect op de openbare ruimte

Voor dit voorstel nog niet van toepassing. Uiteindelijk impliceert de realisatie van een warmtenet de aanleg van een ondergronds leidingstel met bijbehorende voorzieningen en een aanvoer- en retourleiding. Voor de backup- en pieksetels van een warmtenet dienen bovengrondse voorzieningen te worden gerealiseerd.

6. Personeel en organisatie

De gevraagde capaciteit (0,5 fte) voor Fase 3 wordt binnen het uitvoeringsprogramma energie- en warmtetransitie 2023-2026 ingevuld.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

8. Financiën

De gevraagde financiële bijdrage van € 90.000 (exclusief btw) voor Fase 3 komt ten laste van het beschikbare budget voor het uitvoeringsprogramma energie- en warmtetransitie 2023-2026. De Gemeente Maastricht handelt hiermee bij de uitvoering van een wettelijke bevoegdheid. De betaalde btw komt in aanmerking voor compensatie uit het btw-compensatiefonds

9. Aanbestedingen

Voor de realisatie van de beschreven werkpakketten in het Projectplan worden een aantal opdrachten aanbesteed.

Gemeente Sittard-Geleen treedt hierbij op als formeel opdrachtgever en budgethouder namens alle partijen. Op de opdrachten zijn de inkoopvoorwaarden van gemeente Sittard-Geleen van toepassing. Een en anders zoals omschreven in de Ontwikkelovereenkomst.

10. Participatie tot heden

Vanaf 1 oktober 2023 tot onderhavige besluitvorming (Fase 2) is participatie als volgt ingevuld: een presentatie in de domeinvergadering van 14 november 2023; een werkbezoek voor alle raads- en statenleden van de deelnemende partijen op 23 februari 2024; en een vraag- en antwoord sessie voor alle raads- en statenleden van de deelnemende partijen op 22 april 2024.

11. Voorstel

1. Binnen de kaders van het Projectplan WZL fase 3, de Ontwikkelovereenkomst WZL fase 3, de Notitie Kostenverdeling WZL fase 3 en de Oplegnotitie besluitvorming gemeenten WZL fase 3, deel te nemen aan fase 3 van het regionaal project 'Warmtenet Zuid-Limburg' en de Ontwikkelovereenkomst WZL Fase 3 aan te gaan en de portefeuillehouder te mandateren de Ontwikkelovereenkomst WZL Fase 3 te ondertekenen;
2. De portefeuillehouder te mandateren voor het aanbrengen van wijzigingen van ondergeschikt belang in voorliggende Ontwikkelovereenkomst WZL Fase 3 en deze (gewijzigde) Ontwikkelovereenkomst aan te gaan;
3. De portefeuillehouder namens het college van B&W af te vaardigen in de stuurgroep, waarbij aan portefeuillehouder mandaat wordt verleend om namens het college van B&W in de stuurgroep besluiten te mogen nemen binnen de gestelde kaders van Fase 3;
4. De Teammanager Economische en Duurzame ontwikkeling van de gemeente Sittard-Geleen voor de duur van de Ontwikkelovereenkomst mandaat en volmacht te verstrekken om de gemeente Maastricht, in de rol van opdrachtgever, penvoerder voor subsidies en/of budgethouder, en mede namens haar, met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving, verplichtingen aan te gaan en/of uitgaven te doen indien en voor zover deze in lijn zijn met voorliggend projectplan en passen binnen de ontwikkelbegroting, met dien verstande dat er geen financiële verplichtingen worden aangegaan na het einde van fase 3.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Fase 3 start 1 juli 2024 en loopt volgens de huidige planning tot 31 december 2025. Een tussentijdse evaluatie is gepland voor uiterlijk april 2025.

Indien in Fase 3 aan de randvoorwaarden voor het vervolg van het project WZL wordt voldaan, wordt een investeringsvoorstel voor de realisatie van het eerste gedeelte van het warmtenet uitgewerkt. Dit voorstel wordt ter besluitvorming aan alle deelnemende partijen voorgelegd.